No. 204. 1838

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Zaturdag 22 December.

Publicatie.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad Breda, gelet op den gemiddelden prijs waarvoor het Rogge, ter weekmarkt binnen deze Stad is verkocht geworden, namelijk op de twee dingsdagen vóór en den eersten dingsdag *na St. Lucie*, volgens welken maatstaf naar den ouden herkomende *Thoornsche markt* der *Rogge* moet worden geregeld.

Hebben dien ten gevolge de *Thoornsche markt* der *Rogge* voor het jaar 1838 vastgesteld op *zeven gulden acht cents de Nederlandsche mudde* of *zes gulden zeven cents de Bredasche veertel.*

En opdat de belanghebbenden kennis dragen zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, alomme waar zulks te doen gebruikelijk is.

BREDA, den 20. December 1838.

DE ROY, Vt.

Ter ordonnancie van dezelven,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 19den December.

De algemeene aandacht is heden ten hoogste gespannen op den uitslag der stemming voor het presidentschap van de kamer van afgevaardigden, welke in de zitting van heden moet plaats hebben. De kandidaat der oppositie is de heer *Passy*, die tegen over den heer *Dupin* staat. Bij de vorming van de bureaux der kamer op gisteren, heeft de laatstgenoemde in het eerste bureau slechts met ééne stem de overhand boven zijn' mededinger gehad, terwijl van de 18 presidenten en vice-presidenten, er de helft tot de oppositie behooren, die over het geheel in de bijeenkomsten van gisteren een twintig à dertigtal stemmen meer dan het ministerie zou gehad hebben. Aangezien echter slechts omstreeks 350 leden tegenwoordig waren, en er dus nog een honderdtal ontbrak, heeft men de meerderheid der kamer nog kwalijk daaruit kunnen berekenen. In de zitting van heden is de kamer tot de stemming over de keus van haren president overgegaan, waarbij het vrij onstuimig toeging. Er waren 371 leden tegenwoordig; de volstrekte meerderheid was derhalve 186. Bij eene eerste stemming had de heer *Dupin* 172, de heer *Passy* 143, de heer *Duchatel* 50 stemmen; een viertal stemmen waren verloren; in de meest gespannen verwachting en onder eene groote drukte van de leden, die zich tot het houden van bijzondere gesprekken in groepen verdeeld hadden, werd tot de tweede stemming overgegaan. Er waren toen 367 leden tegenwoordig; de volstrekte meerderheid was 184: de heer *Dupin* verkreeg 180 stemmen, de heer *Passy* 173, de heer *Duchatel* 9; er waren 4 witte ballen. De kamer geraakte bij de stemming in eene onstuimige beweging, een deel derzelve wilde tot eene ballotage overgaan, andere leden riepen, dat men de stemming tot morgen verdagen moest. Ten half vijf, bij het vertrek van den post, was er nog niets beslist.

Volgens de bijzondere correspondentie is de geheele afgeloopen week van den ministerielen kant besteed geworden met het aanwenden van pogingen om het kandidaatschap van den heer *Dupin* te doen zegevieren. Het ministerie zou zich zeker achten van vooreerst in het bestuur te kunnen blijven, zoo de heer *Dupin* gekozen werd; viel daarentegen de keus op den heer *Passy*, dan vermeent men dat hetzelve spoedig zal moeten aftreden, alhoewel het reeds van verschillende zijden de verzekering heeft doen geven, dat het daartoe niet zal besluiten, al wierd de heer *Passy* gekozen, alvorens de strekking van het adres van antwoord het daartoe noodzaakt.

In den stand der zaak laat het zich aanzien dat de discussien van het adres van antwoord zeer ontstuimig zullen zijn. Het ministerie wil, dat de kamer zelve het te nemen besluit in de hollandsch-belgische aangelegenheid voorschrijve, en is dit besluit niet overeenkomstig deszelfs wenschen en de ten deze gevolgde staatkunde, dan lijdt het wel geen twijfel, of het zal zijne demissie nemen. Behalve dit gewigtig punt zullen de zaken van Spanje en Ancona ter spraak komen, voorts de rente-reductie en de spoorwegen. Bij deze onderscheidene bezwaren, die men tegen het ministerie in kan brengen, heeft hetzelve steeds die nadeelige zijde, dat onder derzelver leden, behalve nog de heer *Molé*, zich geen welsprekend redenaar bevindt, die de daden van het bestuur op de tribune met kracht kan verdedigen.

In de artikelen, die het *Journal des Débats* heden over de toestand van zaken plaatst, straalt, onder een' zekeren' toon van gerustheid, echter niet onduidelijk de vrees door, dat het ministerie voor de tegen hetzelve verbonden coalitie welligt zal onderdoen. In dat geval zou hij tot het vroegere ministerie van 11 October overhellen, en aan de heeren *Guizot* en *Thiers* de zamenstelling van een nieuw kabinet willen opdragen.

— Volgens den *Constitutionnel*, wordt hier thans eene petitie ter onderteekening rondgedragen, om aan de kamer te verzoeken, dat zij zich in het adres van antwoord gunstig voor Belgie verklare.

— De *Moniteur Parisien* verzekert, dat men op de Tuilerien eene geruststellende tijding, aangaande den toestand der prinses *Maria*, ontvangen heeft.

— Volgens de berigten uit Madrid tot den 12den, heeft de koningin-regentes, na de ontvangst van het jongst adres des generaals *Espartero*, om hem een bewijs harer tevredenheid te geven, hem tot kommandant-generaal der nationale garde benoemd. Zoowel de generaal *Alaix*, als de nieuwe minister van finantien, *Pizarro*, gaven zich buitengewoon veel moeite, ieder in zijne bijzondere betrekking, om de zaken op een' meer geregelden voet te brengen. De laatstgenoemde zou in de nationale eigendommen nog eene milde bron zien, om in de bestaande behoeften te voorzien; hij wilde een drietal finantiele ontwerpen aan de cortes aanbieden, om het nationaal krediet op te beuren; één daarvan had betrekking op de amortisatie-kas.

Er liepen te Madrid verscheidene geruchten over militaire bevorderingen. De generaal *Rivero* zou den generaal *Quiroga* te Madrid vervangen; *Lahera* zou in de plaats van den generaal *Cleonard* te Grenada komen; *Rodil* zou den baron *de Meer* in Katalonie vervangen.

Don *Carlos* bevond zich nog te Azcoitia. De generaal *Maroto* was derwaarts ontboden, om over de militaire operatien te beraadslagen.

In Navarre en aan de oevers van den Ebro was niets nieuws voorgevallen.

— De beurs was heden zeer onrustig en dit was oorzaak van groote variatien in den koers. Men verspreidde er het gerucht, dat de heer *Dupin* met eene niet onaanzienlijke meerderheid tot president verkozen was. — De tijding van de schorsing in de betaling der Brusselsche bank bragt eene nieuwe consternatie te weeg. Men rekent, dat meer dan twee derde van de aandeelen dier bank te Parijs in handen zijn, en dat het zoogenaamd parket der beurs, op dit oogenblik, reeds vijf millioenen verliest. Met bezorgdheid wordt de aanstaande maandelijksche verrekening reeds te gemoet gezien. De aandeelen in gezegde bank, die gisteren nog op 850 stonden, daalden bij de opening van de beurs dadelijk op 600, daarna op 500 kont. en 450 op tijd; ten laatste stegen zij nog tot 575. — De notering was heden (19 *December*): 5 pCt. 109,55; 3 pCt. 79,05; Nap. r. 99; Spanje 16.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 21sten December.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren, is bij de lezing der notulen van de laatst gehoudene zitting, eene woordenwisseling ontstaan, over de wijze van vermelding in dezelve van de protestatie van den heer *van Sytzama*, tegen hetgeen bij de stemming over de voordragt van wet, betrekkelijk de ligting der nationale militie, voor den jare 1839, had plaats gegrepen, dat namelijk twee leden ter vergadering tegenwoordig waren, die, om dat zij niet wenschten mede te stemmen, de lijst der aanwezige leden niet hadden geteekend. In den loop dezer woordenwisseling deden de heeren *van Sytzama* en *van Rappard* te regt opmerken, het gevaarlijke, dat er ingelegen was, om deze handelwijze stilzwijgend te laten voorbijgaan, daar op dezelfde wijze, de meerderheid der leden ter vergadering tegenwoordig, wanneer zekere kwaadwilligheid ...

bestuurde, het nemen van eenig besluit onmogelijk zou kunnen maken. Ten slotte zijn de notulen, zoodanig als dezelve waren opgesteld, met eene meerderheid van 29 tegen 25 stemmen goedgekeurd.

De beraadslagingen worden geopend over het ontwerp van wet strekkende tot voorziening in de volle rentebetaling der nationale schuld en in de buitengewone uitgave voor oorlog en marine, gedurende den jare 1839.

De heeren *Tromp*, *van Sytzama*, *Romme* en *van Dam van Isselt* verklaren, dat zij volgaarne hunne toestemming aan de credieten voor oorlog en marine zouden wenschen te geven, ten einde daardoor aan Europa te toonen, dat de kamer eenstemmig gezind is, de regering te ondersteunen in hare pogingen tot beslechting der geschillen met Belgie, en tot verdediging van de eer en onafhankelijkheid, alsmede der onschendbaarheid van het grondgebied van Oud-Nederland; maar dat zij zich tot hun diep bedroeven in de onmogelijkheid bevonden, om aan het ontwerp hunne goedkeuring te hechten, doordien de regering zich niet bereid verklaard had, om aan het, in alle de afdeelingen der kamer, uitgedrukte verlangen te voldoen, tot het splitsen der wet in zoo vele afzonderlijke ontwerpen, als daarin verschillende onderwerpen behandeld worden. Sedert jaren hadden zij zich toch tegen de betaling der renten van het zoogenaamd Belgisch aandeel in de Nederlandsche schuld verklaard, en zij meenden daaraan hunne goedkeuring ook thans niet te moeten geven, te minder, omdat het toch, ten gevolge van hetgeen er in den laatsten tijd was voorgevallen, zeer onwaarschijnlijk werd, dat wij ooit deze uitgeschotene gelden van Belgie zullen terug bekomen, ja, dat men het er voor houden moest, dat ook de gelden, die men nu zou toestaan, voor altijd verloren zouden wezen. Het griefde deze leden, dat de regering aan hun verlangen niet had voldaan. Zij vermeenden, dat het gouvernement dit zonder eenig bezwaar had kunnen doen. Het smartte hen, dat zij hierdoor verhinderd werden, ook een blijk van hunne vaderlandsliefde en van hunne zucht, om de regering te ondersteunen, te kunnen geven.

De heer *Tromp* deed opmerken, dat hij altijd vermeend had, de buitengewone credieten voor oorlog en Marine toe te stemmen, omdat zij ten doel hadden den vaderlandschen grond te verdedigen en te beschermen, terwijl hij, bij het toestaan derzelve, steeds den wensch uitte, dat de geschillen met Belgie spoedig mogten worden vereffend en wij van dat land geheel zouden worden afgescheiden. Indien dusdanige credieten weder afzonderlijk waren voorgedragen, zou de stem, die hij deswege zou uitbrengen, niet twijfelachtig wezen.

De heer *van Sytzama* zegt de scheiding van Belgie steeds diep te hebben betreurd, en dezelve in strijd te hebben geoordeeld met de ware belangen der beide landen. Zoodra dezelve echter daadwerkelijk bestond, was hij van meening, dat men dezelve behoorde te erkennen, en de voordeeligst mogelijke schikking, tot volkomen scheiding, moest treffen. Uit dien hoofde waren hij en vele andere leden der kamer groote voorstanders van het verdrag der 24 artikelen, vooral toen het aldra bleek, dat men wel geene betere schikkingen zoude verkrijgen. De gevolgen, die uit eene niet-aanneming der artikelen zijn voortgevloeid, zijn algemeen bekend, welke gevolgen die handelwijze der Regering hebben zal, ligt in het verschiet verscholen. Zeker gaat het, dat de Regering in het begin des jaars tot die artikelen is toegetreden. Hoe zij daarin geslaagd, welke onbegrijpelijke staatkunde de gevolmagtigden ter Conferentie, te Londen vereenigd, gevolgd hebben, daarbij behoeft hij niet stil te staan. In dezen toestand van zaken had de opening der kamers plaats. De kamer achtte zich verpligt de Regering de meest mogelijke ondersteuning toe te zeggen. Gaarne zou hij aan die belofte heden met zijn votum gestand doen. Hij heeft zijne bereidwilligheid daartoe, bij de behandeling der wet op de nationale militie getoond. Maar de Regering stelt hem, door het niet splitsen der voordragt, daartoe in de onmogelijkheid. Daardoor wordt hij belet de Regering te schragen, in hare pogingen tot het heil des vaderlands, niet tot het behoud of de verlenging van het *status quo*, maar tot beëindiging der bestaande geschillen met Belgie, op eene eervolle wijze.

De heer *Romme* kan van zijn gevoelen niet afstappen, omdat, naar hij meent, de buitenlandsche vijand niet de eenige is, die door de Regering moet worden bestreden. De binnenlandsche vijand bevindt zich in onzen financiëlen toestand; ook deze bedreigt met ondergang. Hij mag de binnenlandsche aangelegenheden niet veronachtzamen, om de verwikkeling der buitenlandsche. Orde en regelmatigheid, bij de behandeling der eerste, zijn een hoofdvereischte. Hij had voorts gewenscht de toe te stane credieten tot slechts op een half jaar beperkt te zien.

De heer *van Dam van Isselt* zeide, dat de Regering dikwerf het belang van het gemeen overleg aan de vergadering had aangetoond. Na de handelwijze van het gouvernement ten aanzien van dit ontwerp, weet hij inderdaad niet, wat het onder gemeen overleg verstaat. Hij ontvouwt vervolgens hetgeen sinds eenige jaren, wegens dese oorlogs-credieten en de volle rentebetaling is voorgevallen; doet zien, dat zoo lang er twijfel heeft bestaan, of de Regering gezind was een einde aan onze geschillen te maken, er over die oorlogs-credieten een groot verschil van gevoelens heerschte; en merkt eindelijk aan, dat de Regering de bekende 24 artikelen heeft aangenomen, alle twijfel omtrent hare bedoelingen heeft opgehouden. Nu behoorde zij echter prijs te stellen, op de eenstemmigheid der Staten generaal; maar, in plaatse daarvan, toont zij, dat zij zich met de aanneming der voordragt met eene groote meerderheid tevreden stelt; dat zij zich weinig bekommert, of eenige leden, ten gevolge van gemoedelijke bezwaren, verhinderd worden hunne goedkeuring aan dit ontwerp te hechten; nu gelooft hij haast, dat de Regering de gemaakte bedenkingen niet heeft willen beseffen; en hierdoor geraken eenige leden in de onaangename verpligting, in de buitengewone omstandigheden, waarin wij ons bevinden, aan de Regering niet die ondersteuning te verleenen, welke zij haar vroeger hadden toegezegd. Mogt echter de minister een enkelen goeden grond kunnen bijbrengen, die de Regering belet, ten aanzien der splitsing van het ontwerp, aan het verlangen der kamer te voldoen, dan zou ook hij zijne stem aan de voordragt geven.

De heer *Luyben* verklaart, dat hoezeer ook hij de splitsing der voordragt verlangd had, en steeds de verkeerdheid en het onbillijke heeft betoogd, om schulden voor anderen te betalen, hij echter in dit oogenblik, nu hij van meening is, dat de oorlogs-credieten behooren te worden toegestaan, het mindere voor het meerdere moet zwichten en hij alzoo de voordragt met zijne stemming zal ondersteunen, omdat de regering niet goedgevonden heeft aan een ondergeschikt bezwaar toe te geven. Na den Belgischen opstand, heeft hij het noodlottige dezer revolutie en de scheiding betoogd. Later heeft hij voor de wet der noodzakelijkheid gebukt, en ten einde onzen financielen ondergang te verhoeden, op het einde van het status-quo aangedrongen. Nu echter moet hij verklaren, dat de maatregel volgemeten; dat de regering heeft toegegeven, al wat zij kon en al hetgeen zij mogt; en dat er geen duim breed gronds, welke ons bij de 24 artikelen is gewaarborgd, behoort te worden afgestaan. Daar waar het 't dierbaarste van alles, het behoud der nationale eer en onafhankelijkheid, geldt, daar wil hij geen angstvallig bediller wezen. Daar wil hij meer doen en zijne persoonlijke opinien aan het algemeen belang des vaderlands opofferen. In gewigtige oogenblikken denkt hij alleen aan de vervulling van een düren en aangenamen pligt; dien van vaderlandsliefde. Het betreft thans een vraagstuk van te zijn of niet te zijn. Het geldt hier de vraag van het behoud onzer eer en der integriteit van het grondgebied. Dit staat bij hem thans op den voorgrond. In dit oogenblik behooren wij een toonbeeld van eensgezindheid aan Europa te geven. De wereld moet zien, dat zij, die hier sommige maatregelen der regering bestrijden, geen vijanden der regering zijn; die regering moet zien, dat het eene verkeerde gedachte is, hen, die soms hare voorstellen bestrijden, te beschouwen als geene vaderlandslievende bedoelingen te bezitten. Intusschen is het er verre af, dat hij een oorlog in gemoet ziet. Hij merkt de bewegingen van het oogenblik als een parade-oorlog aan. Echter kunnen en mogen wij niet onverschillig zijn. Voorzigtigheid wordt ons voorgeschreven. Voorzorgen zijn er noodig, vooral wanneer de mogendheden mogten besluiten den Belgen met geweld Luxemburg en Limburg te doen ontruimen. Bij zulk een krijg, zal, getuige Portugal, Spanje en Belgie zelf, het aan geen Fransche overloopers en woelgeesten ontbreken, die onze grenzen zullen bestoken. Ook om hen tegen te gaan, moeten onze frontieren in behoorlijken staat van verdediging gebragt worden.

De heeren *van Hemert*, *van Alphen* en *Luzac* hebben met leedwezen gezien, dat de regering aan den geuiten wensch, tot splitsing der wet, niet heeft voldaan. Naar hunne meening moet het thans behandeld wordende onderwerp, om die reden alleen, niet worden afgestemd. Zij kunnen dit te minder doen, omdat zij de voorziening in de volle rentebetaling steeds als volstrekt noodzakelijk hebben beschouwd en de schromelijkste gevolgen, uit eene niet voldoening dezer renten, hebben voorspeld. Maar vooral kunnen zij het niet doen, omdat zij de regering, in deze oogenblikken, meenen te moeten ondersteunen en bedenkingen van minder gewigt voor de grootere behooren te zwichten. De heer *van Hemert* zeide ten slotte zijner rede, dat de regering alle pogingen in het werk stelt, om tot eene gewenschte eindschikking met Belgie te geraken. De heer *van Alphen* wenschte, dat de volle rentebetaling nooit aan een onzeker votum onderworpen wierd. Hij toonde de noodzakelijkheid aan, om de verpligtingen der zaak steeds heilig te vervullen en de gezworen goede trouw stipt op te volgen. Dat eischt het staats-crediet. De heer *Luzac* herinnerde tevens aan in vroegere jaren door hem uitgebragte adviezen, waarin hij de verpligting, om in de volle rentebetaling te voorzien, uit een staatkundig regtskundig en financieel oogpunt, heeft aangetoond; en tevens ontvouwd heeft de verschrikkelijke gevolgen en verwarringen, die uit eene niet stipte betaling der renten zouden voortvloeijen. Het crediet van den staat zou daardoor geheel omver geworpen worden. Hij wijst op het crediet van Engeland, op den stand der renten aldaar. Hij schrijft dit alleen daaraan toe, dat de goede trouw aldaar zonder eenige kreuk is. Hetzelfde voetspoor moeten ook wij volgen.

Eindelijk heeft de heer *Frets* het gevoelen bestreden, dat de aanhangige voordragt eenige splitsing zou behooren te ondergaan. Zijns inziens bestond er tusschen de oorlogs-credieten en de volle rentebetaling een zoo naauw verband, dat dezelve voor geene splitsing vatbaar waren. Bovendien, als men het doel wil, moet men

ook de middelen niet weigeren. Indien de betaling der renten niet verzekerd werd, dan zou het onmogelijk zijn eene negotiatie te sluiten voor het doel, dat men beoogt. Laten wij dan in dit oogenblik eenstemmig handelen, op een tijdstip, dat er welligt pogingen tot ons behoud, niet alleen door onze regering, maar welligt ook door sommige mogendheden, niet zoo zeer voor ons, als wel voor hen, worden aangewend.

Z. Exc. de Minister van Financien, ter verdediging der voordragt het woord opgevat hebbende, zegt te hebben gedacht, dat het overbodig zoude zijn, bij de eenstemmigheid der geuite gevoelens over dit wets-ontwerp, deswege het woord te voeren. Wat toch het eerste artikel der wet het verleenen van buitengewone credieten voor oorlog en marine betreft, merkt Z. Exc. ditmaal met genoegen eene eenstemmige goedkeuring op. Die eenstemmigheid schijnt echter minder te bestaan, ten aanzien van de voorziening in de volle rentebetaling; het tot dat einde aangevraagde moet zegt Z. Exc. als eene suppletie der begrooting voor het departement van financien beschouwd worden. Ter beantwoording der aanmerkingen, welke het opnemen der credieten voor de departementen van oorlog, marine en financien in eene en dezelfde voordragt heeft doen ontstaan, zegt de minister, dat niet uit het oog behoort te worden verloren, dat deze credieten van denzelfden aard zijn als de begrootings-wetten, waarbij eene toestemming gevraagd wordt, over verschillende hoofdstukken voor de onderscheidene departementen. Hier te lande is het sedert de bestendige gewoonte verschillende hoofdstukken in eene en dezelfde wet te begrijpen. De regering stelt voorzeker den hoogsten prijs op het bestaan der grootst mogelijke eenstemmigheid; maar die eenstemmigheid behoort geene ijdele vertooning te zijn, zij moest niet, gelijk elders, uitgebazuind worden, maar moet hier op goede gronden steunen. Zulk eene eenstemmigheid wenscht en verwacht zij.

Vervolgens toont de minister het naauw verband aan, hetwelk er tusschen deze verschillende credietwetten bestaat: 1°. omdat zij uit dezelfde staatkundige omstandigheden voortvloeijen; 2°. omdat zij door dezelfde middelen zullen worden bestreden, en 3°. omdat deze uitgaven te gelijkertijd, of zullen vervallen, of steeds benoodigd wezen. Bovendien bestaat er een naauw verband tusschen deze credieten, en hierop ondersteunt de minister het gevoelen van den heer Fabri, omtrent het middel, waardoor zou kunnen worden voorzien in de uitgaven, welke heden aan geen tegenstand onderworpen zijn, niet verwezenlijkt zou kunnen worden, indien men, door eene voorziening in de volle rentebetaling aan het openbaar crediet een gevoeligen schok toebragt. Daar alzoo het gewenschte nut niet zou kunnen worden verwezenlijkt, dan door de aanneming van dat gene, hetwelk men minder doelmatig keurt, zoo vertrouwt hij, dat het laatste aan het eerste ondergeschikt zal worden geacht. — Verder doet Z. Exc. opmerken, dat, even als zulks bij wetten in vorige jaren was vastgesteld, art. 2 ten doel heeft te bepalen, dat bijaldien de omstandigheden mogten ophouden, waarvoor de credieten, in het 1ste art. vermeld, worden toegestaan, daarover niet dan ten gevolge van na deze wettelijke bepalingen zal kunnen worden beschikt; eene bepaling van te meer gewigt, omdat zij thans ook van toepassing is gemaakt, niet alleen op de credieten van het departement van financien, maar ook voor die van de ministerien van oorlog en marine, zoodat daardoor het effect van art. 3, waarbij de gelden voor elk dezer credieten worden aangewezen en toegestaan, als van zelve aan de omstandigheden ondergeschikt gemaakt wordt.

Ten slotte zegt Z. Exc., dat hij hoopte, het gewigt van de voordragt, aan de kamer voor oogen te hebben gehouden, zoodat hij zich vleit, dat zij eenstemmig zal worden aangenomen. Daardoor zal de regering in dit gewigtig oogenblik ondersteund worden, niet alleen in hare ijverige pogingen ter handhaving eener waardige houding tegenover Belgie, maar zal zij ook kunnen voorkomen, dat een andere vijand kunne ontstaan, namelijk dat aan het openbaar crediet eenige schok worde toegebragt. — Overigens zal hij geene oorlogskreten aanheffen; dit laat hij aan andere vergaderingen over. Het Nederlandsche volk en deszelfs regering verlangen vrede en een einde onzer geschillen met Belgie. Alleen ter bereiking van dat doel, zijn de thans behandeld wordende kredieten aangevraagd. Alleen ter bereiking van dat eenstemmige doel, behoort er thans kracht betoond te worden.

Vervolgens werden de beraadslagingen gesloten. Het ontwerp wordt in omvrage gebragt en aangenomen bij eene meerderheid van 50 tegen 4 stemmen. Hetzelve zal aan de Eerste kamer worden gezonden. Tegen hebben gestemd de heeren: *van Dam van Isselt*, *van Syzama*, *Romme* en *Tramp*;

De voorzitter stelt de eerstvolgende zitting der kamer vast op woensdag, den 27sten Februarij 1839, 's middags ten 2 ure.

— Het heeft Z. M. behaagd den heer *Fr. Wilh. Wiegand*, thans dienende als officier van gezondheid der 2de klasse, met den titulairen rang van chirurgijn-majoor, bij het reserve bat. der 7de afd. infanterie, uit de dienst van het leger hier te lande eervol te ontslaan, en voorts denzelven te benoemen tot eersten officier van gezondheid en administrateur der geneesmiddelen, ter kuste van Guinea, terwijl hij tevens belast is met de dienst bij het depôt der Afrikaansche werving aldaar; zullende hij eerstgemelde betrekking vervullen ter vervanging van wijlen den heer *L. H. Prins*.

Dezer dagen is de directeur-generaal van oorlog gemagtigd, om andermaal een aantal van 100 rijpaarden, ten behoeve van het korps rijdende artillerie, door middel van publieke aanbesteding, te doen aanschaffen. Wijders is het ministerie van binnenlandsche zaken gemagtigd, om aan de gouverneurs der provincien, die daartoe in aanmerking kunnen komen, den last op te dragen, om een aantal van 373 trekpaarden voor het wapen der artillerie en 150 trekpaarden voor het bataillon transporttrein aan te schaffen, bij vrijwilligen afstand der eigenaren.

— Uit Dordrecht wordt van eergisteren gemeld, dat de hoop op het herstel van den vermaarden zeeschilder *J. C. Schotel* niet schijnt vervuld te zullen worden, daar hij zich in eenen zeer zorgelijken toestand bevond.

— Den 15 dezer is te Zierikzee met groote plegtigheid de kiel gelegd van het eerste aldaar gebouwd wordende schip, bestemd voor de vaart op Indie, groot 400 Java lasten.

— Den 16 dezer is van de reede van Vlissingen naar zee gezeild het fregatschip *de Phœnix*, kapitein *H. Eeltjes*, naar Batavia bestemd. Onder de passagiers bevindt zich de heer *J. van Schoor*, onlangs door Z. M. tot raad van Indie benoemd.

— Uit Harderwijk schrijft men ons van den 18 dec.: » Heden zal van hier te water naar Hellevoetsluis vertrekken een detachement, sterk 30 onder-officieren en manschappen, onder bevel van den van verlof terugkeerenden 1sten luitenant *de Stassart*, vergezeld van de 2de luits. *van Bose* en *Schoning*, de officieren van gezondheid 3de kl. *Schmidth* en *Muller*, om van daar met het schip *Elisabeth*, na de kust van Guinea te hebben aangedaan, naar Java te worden overgevoerd.

De derde kamer van het hof van appel te Brussel heeft eergisteren het door de vergadering van schuldeischers toegestaan uitstel van drie maanden voor de betaling der brusselsche bank, gehomologeerd. Gezegd besluit is volgens de wet van 1814 aan vorst *Leopold* onderworpen, die het nu in handen heeft, om het verleend uitstel des noodig te verlengen. Voorts heeft de heer *Mettenius*, op den personlijken aandrang van vorst *Leopold*, de hem opgedragene betrekking van commissaris der bank aangenomen. Ter brusselsche beurs liep voorts het gerucht, dat het belgisch bewind voor vier millioenen schatkistbons zou creëren, waarop de Algemeene maatschappij van de volksvlijt de noodige fondsen zou voorschieten, om de operatien voor de likwidatie der bank te bevorderen en derzelver schuldeischers te gemoet te komen; men hield het er voor, dat het verleend uitstel nog wel met drie maanden zou verlengd worden. De gevolgen van de crisis, waarin de bank verkeert, deden zich thans gevoelen; de inrigtingen die escompteerden of op publieke fondsen leenden, hebben aangekondigd, dat zij vooreerst daarmede ophielden. Vele handelhuizen zouden zich daardoor in groote verlegenheid gaan bevinden.

— De belgische vertegenwoordigers hebben zich in hunne jongste zittingen met de begrooting van de binnenlandsche zaken bezig gehouden. — De senaat heeft de nieuwe zegelwet aangenomen en daarna de discussie over de wet op de middelen aangevangen. Alleen de heer *Duval de Beaulieu* heeft bij de algemeene beraadslagingen het woord gevoerd, om zijne meening te ontwikkelen, dat hij aan de stemming geen deel wilde nemen. Hem schenen al de tegenwoordige oorlogstoebereidselen nutteloos en gevaarlijk toe, daar toch koning *Lodewijk Philips* in de openingsaanspraak, de aanstaande vredelievende beslechting van het hangend vraagstuk had aangekondigd.

— Ter Antwerpsche beurs waren gisteren (20 *December*) genoteerd: Belg. 5 pCt. 98½; Id. 3 pCt. 69¼; Sp. 15½, drie achtste; Nap. r. 93½; Rom. L. 100¼; Certif. te Antw. 100; Wissel op Amst. ½, ⅝ pCt.; op Rott. ⅝ pCt. v.

BOEKBESCHOUWING

Galerij van Romans en Verhalen N°. 1. *Januarij* 1839.
Uitgegeven bij L. E. Bosch, *te Utrecht* 1838.

Onder dezen titel verschijnt de eerste Aflevering van een nieuw tijdschrift, waarvan, zoo als men in het prospectus berigt, iedere maand één nummer, vergezeld van eene plaat, het licht zal zien, en dat bij abonnement *ƒ* 7,00 jaars kost.

De voor ons liggende aflevering bevat één verhaal, Ahasverus getiteld, en, onder de rubriek *Miscellen* eenige losse aanteekeningen. Het verhaal Ahasverus, op de legende van den wandelenden jood gegrond, is in een zeer onderhoudenden stijl geschreven, en heeft, hetgene in onze schatting oneindig meer zegt, eene goede zedelijke strekking; het geheele verhaal toch heeft blijkbaar ten doel om de heillooze gevolgen van het ongeloof en der liefdeloosheid af te schetsen.

Tot het kortelijk opgeven van het beloop der geschiedenis is dit verhaal minder geschikt, wij zullen dus hier slechts de opschriften der negen hoofdstukken, waarin het gesplitst is, afschrijven: I *Een Rederijkersfeest*; II *het Feestmaal*; III *Gissingen*; IV het *Bosch*

van Bergen (beter Soignies); V eene Jagtpartij; VI Gemappe (moet zijn Genappes); VII Water en Vuur; VIII Verzoeking, en IX Bloed.

Ten proeve van stijl strekke, uit het derde hoofdstuk, de Beschrijving van het hof van Philip I, Hertog van Bourgondie, hier aan zekeren Abt Gillius, een der in dit verhaal voorkomende personen, in den mond gelegd: » Hertog Pilips is een milddadig vorst, maar die een bijzonder zwak voor vreemdelingen heeft; Frankrijk ligt hem te na aan het harte: waartoe, bij voorbeeld, moest hij den Dauffijn met zooveel welwillendheid ontvangen, den Dauffijn, die tot heden een ondankbare en oproerige zoon was; hem in het bezit van een zijner kasteelen stellen, en de belangrijke somvan 36,000 franken als jaarwedde toeleggen? Ik vrees, dat hij voor eenen vos de deur geopend heeft, die al zijne kiekens verslinden zal! — Indien hij het al niet voegzaam oordeelde, zijnen neef eene schuilplaats te weigeren, moest hij echter voorzigtiger zijn en nimmer hem de middelen verschaffen, om met Croy en zijne makkers zamen te spannen, en alle geloof weigeren aan zijne heillooze inblazingen, om den hertog, ó gruwel! met den graaf van Charolois, met zijn' eigen zoon, in tweedragt te brengen. — En Lovendien, moest hij, om den erfgenaam van den Franschen troon eer te bewijzen, België ten prooi geven aan dat Fransche gebroedsel, dat hem vergezelt, aan die saletpoppen, aan die losbollen, die tot niets in staat zijn, dan om onze zeden te bederven en ons te bespotten; — en dan die meyrouw de Loquessoles, die veel beter zou passen in eene dier kroegen, welke de losbandigste knapen der stad bezoeken, dan onder de gewelven van dit paleis, te midden van zoo veel edelen, hertogen en prinsen? . . . . — ó mijn kind! zeldzaam treft men de wijsheid onder de menschen aan en het zeldzaamst onder hen, die regeren. Zij gelijkt het koren, dat minder op den top van hooge bergen groeit dan in de vlakte, of aan de physische kracht, die in een ligchaam van middelmatige gestalte doorgaans grooter is, dan bij hen, die hoog opgeschoten zijn, gelijk de planten na den bloeitijd."

De *miscellen* zijn hunne plaats alle ten volle waardig en voor het meerendeel zeer belangwekkend. In één woord, wordt dit tijdschrift zóó voortgezet als het begonnen is, en beantwoorden de platen aan den letterdruk, dan zal het niet slechts eene aangename en nuttige lectuur opleveren, maar tevens in de bibliotheek der Nederlandsche vrouwen en meisjes eene plaats verdienen.

WAARDE STADGENOOTEN!

Toen in den vorigen winter eene buitengewone en aanhoudende vorst alle verdiensten voor de arbeidende klasse deed ophouden, en te gelijk hare behoeften verdubbelde, riepen wij Uwe medewerking in, om tijdelijk eene inrigting daar te stellen, die op zoo vele andere plaatsen in ons Vaderland, bij ondervinding, heilzame vruchten droeg. Deze stem vond gehoor, en door ruime deelneming in staat gesteld eenige duizende portiën SOEP, met BROOD en TURF uit te reiken, mogten wij iets tot voorziening in den algemeenen nood bijdragen; terwijl voortdurende belangstelling ten bewijze scheen te strekken, dat, ook in de uitvoering, aan het oogmerk der milde gevers werd voldaan. Hierdoor nu aangemoedigd, en andermaal, door het Departement *Breda* der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen* van denzelfden last voorzien, wenschen wij gedurende den naderenden winter eene dergelijke UITDEELING tot stand te brengen, en verzoeken daartoe, nadat vele ons reeds hunne ondersteuning hebben toegezegd, in 't algemeen Uwe welwillende deelneming; tot welk einde U dezer dagen Lijsten van Inschrijving zullen worden aangeboden. Moge uwe bekende menschlievendheid deze onze poging op nieuw eenen gunstigen uitslag voorspellen.

Breda, 18. December 1838.

De Commissie ter Uitdeeling van Spijzen en Brandstoffen,

P. P. ROORDA VAN EYSINGA, G. RAMAKERS,
P. F. VERMEULEN KRIEGER, F. P. STERK.
H. GULJÉ, J. J. LOKE.
P. R. BROESE,

Naar wij vernemen is Mad. *Fink-Lohr*, Eerste Zangeres van het Theatre Italien te Parijs en te Londen, voornemens op het einde dezer maand alhier een CONCERT te geven, bij welke gelegenheid zich mede zal doen hooren de Heer *van Gelder*, Eerste Violoncellist van Z. M. den Koning der Nederlanden, een jeugdig Toonkunstenaar van reeds vergevorderde bekwaamheid, die haar op hare kunstreis vergezelt. Wij twijfelen niet of het berigt, dat men weldra in de gelegenheid zijn zal de begaafdheden van eene met zooveel roem bekende Nederlandsche Toonkunstenaresse zelf te beoordeelen, zal *Breda's* ingezetenen ten hoogste aangenaam zijn. Welk beminnaar der liefelijke toonkunst toch zal niet begeerig zijn, een kunstitalent te hooren, dat zich zoo door eigen studie als door het navolgen der voorbeelden van eene *Pasta* en *Malibran*, van eenen *Lablache*, *Tamburini*, *Rubini* en andere begaafde Zangers zoodanig ontwikkeld en volmaakt heeft, dat het niet slechts in Frankrijk en Engeland, maar zelfs in het bij uitstek zangerig Italië, de goedkeuring en toejuiching van alle deskundigen heeft mogen wegdragen, terwijl men van haar getuigt, dat zij met de meest mogelijke gemakkelijkheid de moeijelijkste bravour-passagien als en zuiver uitvoert en dat hare meesterlijke voordragt, zoowel in de zachte als forsche partijen elken bijzonderen trek met zoo veel juistheid schakeert, dat men haar in al de uit te drukken gewaarwordingen volgt, al verstaat men de taal niet, die zij zingt.

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

5de Trekking. N°. 3637[illegible] een prijs van ƒ 1000; N°. 4690[illegible] een prijs van ƒ 1000; N°. 20268 een prijs van ƒ 7500; N°. 7415 een prijs van ƒ 1000.

6de Trekking. N°. 20926 een prijs van ƒ 1000; N°. 6399 den premie van ƒ 2500.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (20 December) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 53$\frac{5}{16}$, ⅞, 5¼, dito 5 pCt. 100 vijf zestiende, ⅛; Kansbill. 24$\frac{5}{16}$, 23; Amort. Sijndk. 4½ pCt. 94⅞; dito 3½ pCt. 79$\frac{5}{16}$; Handelm. 175¾, drie achtste, ⅝, 0. Indie 5 pCt. 98⅝; Ardoins 15¼, ⅝, zeven zestiende, ⅝; Roebels 6 pCt. 68¼; Met. 103¼, drie achtste; Bras. 76; Columb. 16⅝.

HOLLANDSCHE SCHOUWBURG.

De Tooneellisten onder de Directie van L. T. J. ROSENVELDT, oud Lid en Eersten Komiek van den Koninklijken Schouwburg, te *'s Gravenhage*, zullen de eer hebben te Vertoonen, op *Zaturdag*, *den* 22. *December* 1838: (Op algemeen verzoek) *DE EKSTER EN DE DIENSTMAAGD*, of DE ONSCHULDIGE DIEFSTAL, Historisch Melodrama in drie Bedrijven, naar het Fransch door C. Vreedenberg, versierd met deszelfs Decoratiën, Machinerien, Dansen en verderen Tooneelmatigen Toestel; *in vele jaren niet vertoond*. Na hetzelve: DE MEDEMINNAAR VAN ZICH-ZELVEN, Oorspronkelijk Blijspel met Zang in één Bedrijf.

Aanvang ten *zes* ure. De Plaatsen kunnen besproken worden op den Speeldag, van 's morgens *tien* tot 's namiddags *twee* ure, mits betalende *tien* Cents Entré voor elke Plaats.

De Heeren Officieren uit de Cantonnementen zullen na het eindigen der Voorstelling nog de Poort kunnen uitgaan.

NB. Er zal voor eene behoorlijke verwarming der Zaal gezorgd worden.

** Te *Chaam*, Arrondissement *Breda*, Provincie *Noord-Braband*, wordt gevraagd een GENEES-, HEEL- en VERLOSKUNDIGE, op eene jaarwedde van TWEE HONDERD GULDENS, de bediening van den ARMEN hieronder begrepen.

Zij, die hiertoe genegen zijn, worden verzocht zich, onder overlegging der noodige Getuigschriften, in Persoon of met *Franco vrije* Brieven, aan te melden, bij het Plaatselijk Bestuur aldaar.

In de maand Februarij 1839, den dag nader te bepalen, zal publiek te *Dinteloord* worden verkocht:

Eene HOFSTEDE met de daarbij behoorende ZAAI- en WEILANDEN, gelegen in den *Oudlandsche Polder* van *Princeland*, groot omtrent 49 Nederlandsche Bunders; mitsgaders het oostelijk gedeelte van het bij *Stampersgat* gelegen POLDERTJE BUITENDIJKS, onder *Nieuw-Gastel*, groot ruim 6 Bunders.

Zijnde inmiddels gemelde HOFSTEDE en LANDERIJEN uit de hand te Koop, en te bevragen bij de Notaris G. C. STRUYK VAN BERGEN, te *Dinteloord*, en den Eigenaar N. L. VAN DIS aldaar.

** Aan het BIBLIOGRAPHISCH INSTITUUT te *Amsterdam*, Singel over de Appelmarkt, N. 447, is heden uitgegeven en alom verzonden:

PROSPECTUS MET PROEVE VAN

LETTERDRUK EN PLATEN

VAN EEN

UNIVERSEEL WOORDENBOEK,

OF

ONMISBAAR HANDBOEK

VOOR ALLE STANDEN,

in 6 Deelen of 60 à 70 Afleveringen, versierd met 120—150 op staal gegraveerde Platen en Kaarten.

Bevattende al het wetenswaardige, dat Godsdienst, Staat-, Geschied-, Letter-, Natuur-, Aardrijks-, en Wiskunde, Kunst en Wetenschap, Handel, Nijverheid en Krijgskunde opleveren, in korte bondige Artikels, alsmede Levensbeschrijvingen en Verklaringen van Kunstwoorden, een en ander met de grootste onpartijdigheid behandeld.

Dit Werk zal bij veertiendaagsche Afleveringen van 3 à 5 vellen in rojaal octavo formaat en met eene nette letter gedrukt, aan HH. Inteekenaren, tegen den matigen prijs van 60 Cents ieder Aflevering, afgeleverd worden, welke ook met twee fraaije Staalgravures zullen worden versierd. Het *Prospectus*, waarin alles breeder ontwikkeld wordt, is bij de Uitgevers, het *Bibliographisch Instituut* en bij de voornaamste Boekhandelaren en Postdirecteuren des Rijks verkrijgbaar.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.